

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Mands Minde 1788-1838. Foredrag over det sidste halve Aarhundredes Historie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 196. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1838_599-txt-shoot-idm5464/facsimile.pdf (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

ind den 9de Oktober, og skjønt alle Ophavsmændene for Opstanden var trukket ud med Précy og havde for det meste fundet deres Død undervejs, besluttede dog Velfærdskomiteen at tage en frygtelig Hævn. Alle Deltagerne i Opstanden skulde straffes, al Ting slojfes, saa nær som Værksteder, Fattighuse og Hospitaler, Navnet afskafes og kun staa paa en Skamstøtte, der sagde: »Lyon bekrigede Friheden, Lyon er ikke mere», og Couthons Bercntning lod saaledes, at Indbyggerne bestod af 3 Klasser: skyldige Rigmænd, som skulde halshugges, egenyttige Rigmænd, som skulde bøde af yderste Formue, og dumme Haandværkere, som burde drives ud og give Plads for en republikansk Befolkning. Til Lykke lader nu slige djævelske Forsætter sig kun meget ufuldkomment iværksætte med en By, meget større og folkerigere end Kjøbenhavn; men hvad der var muligt, det skete: det lille Uhyre gav selv det første Slag med Hammeren til Nedbrydelsen af de skønne Bygninger paa Pladsen Bellecour (Slotspladsen), og Collot d'Herbois, som før havde været Skuespiller her, anstrængte sin Indbildningskraft, for at udfinde den korteste Proces baade med Folk og Huse, og anrettede virkelig med Kardesker og Miner en saadan Ødelæggelse, at det var vanskeligt glømmes. (Précy selv oplevede dog Bourbonnernes Tilbagekomst.)

Saaledes naade vi da til Jurabjærgene, hvor der vel ogsaa om Sommeren havde været et stort Opløb, men som snart var blevet stanset; og naar vi blot har gjort den Bemærkning, at Robespierres Fædeby Arras, skjønt den ingen Opstand gjorde, dog ogsaa havde sit berømte Blodbad under Præsten Josef Lebon, om hvem imidlertid Efterretningerne lyde saa forskjellig, at man bliver vild i det — selv blev han halshugget i Oktober 95 —, [saa skal vi lægge Merke til, at] her staa vi paa den fornemste Krigs-Skueplads i Republikkens første tre Aar. Og vel var i dem Begivenhederne kun smaa i Sammen-

ligning med de følgende Aar, da saa at sige Krigsguden selv rasøe; men det er dog allerede mærkeligt, at Frankrig, uden at have noget stort Hoved i Spidsen, midt under frygtelig indvortes Gjæring og Borgerkrig, kunde forsvare sig mod alle sine Naboer og flere til, endside [at det kunde] gjøre Erobringer; og dertil laa Grunden vist ikke blot i Frankrig selv, men ogsaa udenfor.

